

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Anouk Adan	Datum	28 maart 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	11063899
E-mail	a.adan@utrecht.nl	Onderwerp	Handhavingsverslag 2022
Bijlage(n)	2	Beleidsveld	Handhaving

Geachte leden van de raad,

Dagelijks dragen onze handhavers en inspecteurs bij aan de leefbaarheid en veiligheid in onze stad. Zij werken in alle Utrechtse wijken. Zij staan in nauw contact met bewoners en ondernemers en weten goed wat er speelt in een buurt.

In ons jaarlijkse Handhavingsverslag Openbare Ruimte en Bebouwde Omgeving 2022 blikken we terug op de inzet van toezicht en handhaving in onze stad. Met deze brief bieden we u het handhavingsverslag en het RUD jaarverslag aan en geven we een overzicht van de belangrijkste resultaten, waaronder de prioriteiten uit het Handhavingsprogramma 2022. We zien bij uw raad regelmatig interesse om mee te lopen met onze toezichthouders, inspecteurs en handhavers. We nodigen u van harte uit om van deze mogelijkheid gebruik te blijven maken.

In maart 2022 eindigden de coronamaatregelen. Toezicht en handhaving kon daarom de focus verleggen van het handhaven van deze maatregelen naar meer reguliere werkzaamheden rondom bijvoorbeeld horeca en evenementen. Desondanks zagen we nog steeds dat de capaciteit van de uitvoering onder druk staat, zoals we ook beschreven in de [brief](#) bij het handhavingsprogramma 2023.

Agressie en Geweld

Het aantal gemelde gevallen van agressie en geweld tegen handhavers en inspecteurs is dit jaar licht gestegen. Zij hadden 75 keer te maken met bedreiging, (non)verbale of fysieke agressie (2021: 69). Voor medewerkers die betrokken zijn bij agressie en geweld is er goede begeleiding. Er is een bedrijfsopvangteam voor collegiale opvang en we verhalen (im)materiele schade in het strafproces. Dankzij goede werkafspraken met de politie en het openbaar ministerie worden deze zaken, van mensen met een publieke functie, versneld opgepakt.

Sinds 2022 is de bodycam toegevoegd aan de uitrusting van de handhavers en mag deze op vrijwillige basis worden gedragen. 95 Procent van de handhavers heeft gekozen om de bodycam toe te voegen aan hun uitrusting. Zoals toegezegd in de [raadsbrief](#) over onderzoek bodycams bij boa's rapporteren wij in het handhavingsverslag over het gebruik van de bodycam. In 2022 is de bodycam

28 keer gebruikt bij onveilige situaties, 1 keer zijn de beelden overgedragen aan de politie en niemand heeft gebruikt gemaakt van zijn inzagerecht.

Capaciteit inzetten

Het aantal overlastmeldingen stijgt al een aantal jaren. In 2022 deden bewoners bijna 25.000 meldingen over de openbare ruimte en ruim 4.500 meldingen over de bebouwde omgeving. Dit is aanzienlijk hoger dan voor de coronaperiode: in 2019 deden bewoners 15.600 meldingen over de openbare ruimte en ongeveer 3.000 meldingen over de bebouwde omgeving. We zien hiermee de effecten van een groeiende stad, waar we dicht op elkaar leven en waar het bruist. Ook zou het investeren in dienstverlening, en daarmee het toegankelijker maken van het doen van een melding hieraan bijgedragen kunnen hebben geleverd.

Naast een stijgend aantal meldingen merkten we in 2022 de gevolgen van een personeelstekort, bijvoorbeeld in het domein milieu en voor de handhaving van de openbare ruimte. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastiger om adequaat personeel aan te nemen, vooral bij specialistische functies. Een groeiend aantal meldingen en krapte op de arbeidsmarkt zet onze capaciteit onder druk.

In het afhandelen van meldingen kunnen we prioriteren op basis van risico's waardoor beschikbare capaciteit wordt ingezet waar deze het meest nodig is. In de Algemene Handhavingstrategie Bebouwde Omgeving en Openbare Ruimte, die komende periode wordt geactualiseerd, wordt toegelicht hoe meldingen geprioriteerd kunnen worden. U wordt per brief geïnformeerd zodra de vernieuwde Algemene Handhavingstrategie is vastgesteld.

Hieronder hebben we een aantal onderwerpen uitgelicht die in 2022 extra aandacht hebben gekregen of zijn veranderd ten opzichte van voorgaande jaren.

Huishoudelijk afval (bijplaatsingen)

We zetten op verschillende manieren in om afvaloverlast te beperken. Het aantal meldingen rondom verkeerd aangeboden afval en achtergelaten kliko's is grofweg gelijk gebleven ten opzichte van 2021 (ongeveer 9.000 meldingen). Wel constateren we dat we steeds minder vaak bewijslast aantreffen in bijplaatsingen bij (ondergrondse) containers, wat resulteerde in minder boetes in 2022.

Bedrijfsafval

Voor het aanbieden van bedrijfsafval handhaven we sinds 15 juli 2022 via de nieuwe regels, met een focus op de binnenstad. Er zijn 75 waarschuwingen uitgereikt en er is 9 keer een last onder dwangsom opgelegd aan ondernemers. Begin tweede kwartaal ontvangt uw raad een raadsbrief over de voortgang van de aanpak bijplaatsingen in combinatie met de stand van zaken rondom bedrijfsafval en de handhaving van de nieuwe regels.

Parkeren

We zagen in 2022 een forse toename van 15% in meldingen rondom parkeeroverlast van zowel fietsen als auto's naar meer dan 10.000 meldingen. Ook constateren we dat het na de coronaperiode drukker is in de stad met meer gevaarlijk gestalde fietsen. In totaal zijn er bijna 16.000 gevaarlijk gestalde fietsen en 65 brom/snorfietsen verwijderd, ten opzichte van 7.000 in 2021. Dit legde een sterke druk op de opslagcapaciteit van het fietsendepot.

Daarnaast zien we dat de betalingsbereidheid voor autoparkeren in 2022 is gestegen met 1,5% naar 87,5%. Daarmee wordt de stijgende betalingsbereidheid van de afgelopen jaren doorgezet. Dit is mede het effect van de informatiegestuurde inzet van de controle op betaald parkeren, waardoor meer controles kunnen worden uitgevoerd in gebieden waar de betalingsbereidheid lager is.

Ondermijnende criminaliteit

Het Bestuurlijk Utrechts Interventieteam (BUIIT) controleerde alle autobedrijven op bedrijventerrein Nieuw-Overvecht die sinds 2022 vallen onder de nieuwe vergunningplicht. Hiermee dragen zij bij aan het verbeteren van de leefbaarheid en het ondernemersklimaat. Ruim 100 bedrijven zijn in het kader van de vergunningplicht bezocht. Daarnaast zijn er ruim 200 locaties bezocht door het BUIIT vanwege integrale acties met partners (o.a. politie, douane, Nederlandse Arbeidsinspectie) of zelfstandige controles. Hierbij werden onder meer partijen gestolen goederen, drugs en een vuurwapen aangetroffen.

Voorbereiding op verplicht Label C

Vanaf 1 januari 2023 moeten kantoren minimaal energielabel C hebben. In voorbereiding hierop bezochten we in 2022 veertig kantooreigenaren en daarnaast zijn alle eigenaren die nog niet voldeden telefonisch benaderd over de voortgang voor het behalen van het juiste label. In november 2022 bent u via antwoorden op [schriftelijke vragen](#) geïnformeerd over de Utrechtse aanpak en de voortgang. Eind december 2022 had 73% van de panden minimaal Label C. Landelijk lag dit percentage op 55%.

Start programma beschermen bestaande woningvoorraad

Eind 2022 zijn we gestart met het uitvoeringsprogramma Beschermen bestaande woningvoorraad waarin we proactief toezicht houden op het woonruimtegebruik. Met behulp van data-gedreven sturing brengen we de gebieden en buurten in beeld waar we vermoeden dat de overtredingen op het gebied van toeristische verhuur, leegstand, verhuur onder de opkoopbescherming het vaakst voorkomen. Dit jaar heeft vooral in het teken gestaan van programmaontwikkeling, de implementatie en dataverrijking. In het vierde kwartaal hebben inspecteurs de eerste 80 controles uitgevoerd.

Uitbreiding Wijkboa's

In 2022 zijn extra wijkboa's ingezet met een taakaccent op het Griftpark, de Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat en is de inzet van de wijkboa voor het Maximapark gecontinueerd omdat op deze locaties de meeste overlastmeldingen binnenkwamen. Binnen het brede werkpakket van onze wijkboa's ligt de prioriteit (taakaccent) op deze gebieden. Rondom de parken speelt geluidsoverlast en afvaloverlast, terwijl in levendige straten parkeeroverlast, jeugdoverlast en verkeersonveilige situaties spelen. Zij hebben veel contact met bewoners en ondernemers en zorgen ervoor dat zaken die (langdurig) spelen in een wijk worden opgepakt. Ze zijn zoveel mogelijk aanwezig in de betreffende gebieden, met name op de tijden wanneer de aanpak van de overlast in de gebieden hierom vraagt.

Snorfietsen naar de rijbaan

Sinds eind 2021 mogen in het centrum en een aantal omliggende straten snorfietsen niet meer op het fietspad rijden. In de [raadsbrief Resultaten 1-meting Snorfiets naar de Rijbaan](#) hebben we u geïnformeerd over de tussentijdse naleving van deze regel. In 2022 zijn 1.316 boetes (916 met een staande houding en 400 op kenteken) en 149 waarschuwingen geschreven. Uit tellingen blijkt dat een drie kwart van de snorfietsers zich nog steeds niet aan de maatregel houdt. Zoals aangegeven in de raadsbrief is een pilot camerahandhaving gewenst. Hiervoor is toestemming nodig van de lokale Driehoek en moet het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie instemmen met het plan van

Datum 28 maart 2023
Ons kenmerk 11063899

aanpak. We werken op dit moment aan een plan van aanpak. In het derde kwartaal van dit jaar informeren we u verder over camerahandhaving.

Proef toezicht vanaf het water

Van april tot oktober voerden we vijf handhavingsacties uit vanaf het water samen met de havenmeester. Vanaf een boot zijn we zichtbaarder aanwezig en kunnen we overtreders gemakkelijker aanspreken. Daarmee willen we overlast vanaf het water voorkomen, dan wel verminderen, en ervoor zorgen dat iedereen het fijn heeft op en rondom het water. In 2023 zetten we onze inzet op het water van afgelopen jaar voort.

Flitsbezorgers

In 2021 en 2022 groeide het gebruik van flitsbezorgdiensten sterk. De distributiecentra van flitsbezorgers zijn meestal gevestigd op locaties die eigenlijk voor de detailhandel bestemd zijn, waardoor we veel meldingen over (geluids)overlast van buurtbewoners ontvingen. We ontwikkelden een aanpak voor de 7 locaties en een nog te vestigen distributiecentrum in Utrecht. Voor één locatie is een permanente vergunning verleend en drie locaties zijn tijdelijk vergund. Voor twee locaties loopt een vergunningaanvraag en bij twee locaties is gehandhaafd omdat ze op die locaties niet te legaliseren waren. Deze zijn inmiddels gesloten.

Tot slot

Wij hebben u met deze brief een beeld gegeven van het werk en de resultaten van toezicht en handhaving. Met hun inzet leverden de handhavers en inspecteurs een belangrijke bijdrage aan een gezonde, leefbare en veilige stad.

We nodigen u uit om het volledige overzicht van de resultaten van toezicht en handhaving na te lezen in het bijgevoegde handhavingsverslag.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,